

مؤسسه آموزش عالی رسام
غیردولتی - غیرانتفاعی

سال سوم / شماره بیست و پنجم / بهمن 99

حکیم فردوسی

پیروزی انقلاب اسلامی

سخن سردبیر

به لطف پروردگار و تلاش همکاران عزیز موجبات تهیه ی شماره نوزده نشریه فرهنگی نیز فراهم شد. در این شماره سعی ما در بخش ارائه محتوا بیشتر براین بود که اطلاعاتی کاربردی و مفید را در اختیار شما عزیزان قراردهیم. که ترجیحا کمتر به آن پرداخته شده و یا حتی یادآوری آن ها مفید و مهم باشد.

سخن سردبیر

3

بزرگداشت حکیم فردوسی

4

پیروزی انقلاب اسلامی

6

نشریه فرهنگی معرفت با حمایت های معاونت دانشجویی فرهنگی دانشگاه رسام منتشر می شود.

طراح و صفحه آرا: ریحانه بابایی ماهانی

ارتباط با ما :

raamuniversity.info@gmail.com

www.rasam.ac.ir

معرفت

سال سوم / شماره بیست و پنجم / بهمن 99

یک بهمن زادروز ابوالقاسم فردوسی طوسی شاعر بزرگ ایرانی

سروده بوده و از راه صورت جدا این داستان‌ها رونویس‌هایی تهیه می‌شده و دست‌به‌دست می‌گشته‌است.

اشاره خود فردوسی در پاره انجام شاهنامه نیز به همین نکته است. از میان داستان‌هایی که گمان می‌رود در زمان جوانی وی گفته شده‌باشد، می‌توان داستان‌های «چند پادشاهی نخست» در شاهنامه، [۵۷] «بیژن و منیژه»، «رستم و اسفندیار»، «رستم و سهراب»، «داستان آکوان دیو» و «داستان سیاوش» را نام برد.

جدای از بیت‌هایی که خود فردوسی از سروده‌های دقیقی دانسته، تنها سروده‌ای که روشن شده از اوست، خود شاهنامه است. سروده‌های دیگری نیز از برای فردوسی دانسته شده‌اند، که بیشترشان بی‌پایه هستند. نام‌آورترین آن‌ها مثنوی‌ای به نام یوسف و زلیخا است که در «پیشگفتار شاهنامه بایسنقری» سروده فردوسی به‌شمار رفته‌است.

پس از آن نیز بر دامنه این آگاهی‌ها افزود، به‌گونه‌ای که این دانسته‌ها، جهان‌بینی شعری او را بنیان ریخت. آنچه که فردوسی به آن می‌پرداخت، جدای از جنبه شعری، دانشورانه نیز بود؛ او افسانه نوشت. فردوسی خرد را سرچشمه و سرمایه تمام خوبی‌ها می‌داند. او بر این باور است که آدمی با خرد، نیک و بد را از یکدیگر بازمی‌شناسد و از این راه به نیک‌بختی این جهان و رستگاری آن جهان می‌رسد. فردوسی با ریزی، منابع خود – که بیشترین آن‌ها شاهنامه ابومنصوری بود – را بررسی می‌کرد. او توانست از میان انبوه دانسته‌هایی که در دسترس داشت، مطالبی را گزیده و گردآوری کند که در یاد ایرانیان، ترکان و هندیان زنده بماند.

سروده های فردوسی

آغاز سرودن شاهنامه را برپایه شاهنامه ابومنصوری از زمان سی سالگی فردوسی می‌دانند، اما با تکیستن به توانایی فردوسی می‌توان چنین برداشت کرد که وی در جوانی نیز می‌سروده‌است و چه‌بسا سرودن بخش‌هایی از شاهنامه را در همان زمان برپایه داستان‌های کهنی که در داستان‌های گفتاری مردم جای داشته‌اند، آغاز کرده‌است.

این گمانه می‌تواند یکی از سبب‌های ناهمگونی‌های زیاد و ویرایش‌های دست‌نویس شاهنامه باشد. بدین‌سان که ویرایش‌های کهن‌تری از این داستان‌های پراکنده، دست‌مایه نسخه‌برداران شده‌باشد. گذشته از دلایل عقلی، از روایت‌های افسانه‌ای هم چنین برمی‌آید که فردوسی داستان‌هایی

ابوالقاسم فردوسی طوسی (۳۲۹ هجری قمری - ۴۱۶ هجری قمری)، شاعر حماسه‌سرای ایرانی و سراینده شاهنامه، حماسه ملی ایران، است. برخی فردوسی را بزرگ‌ترین سراینده پارسی‌گو دانسته‌اند [۱] که از شهرت جهانی برخوردار است. فردوسی را حکیم سخن و حکیم طوس گویند.

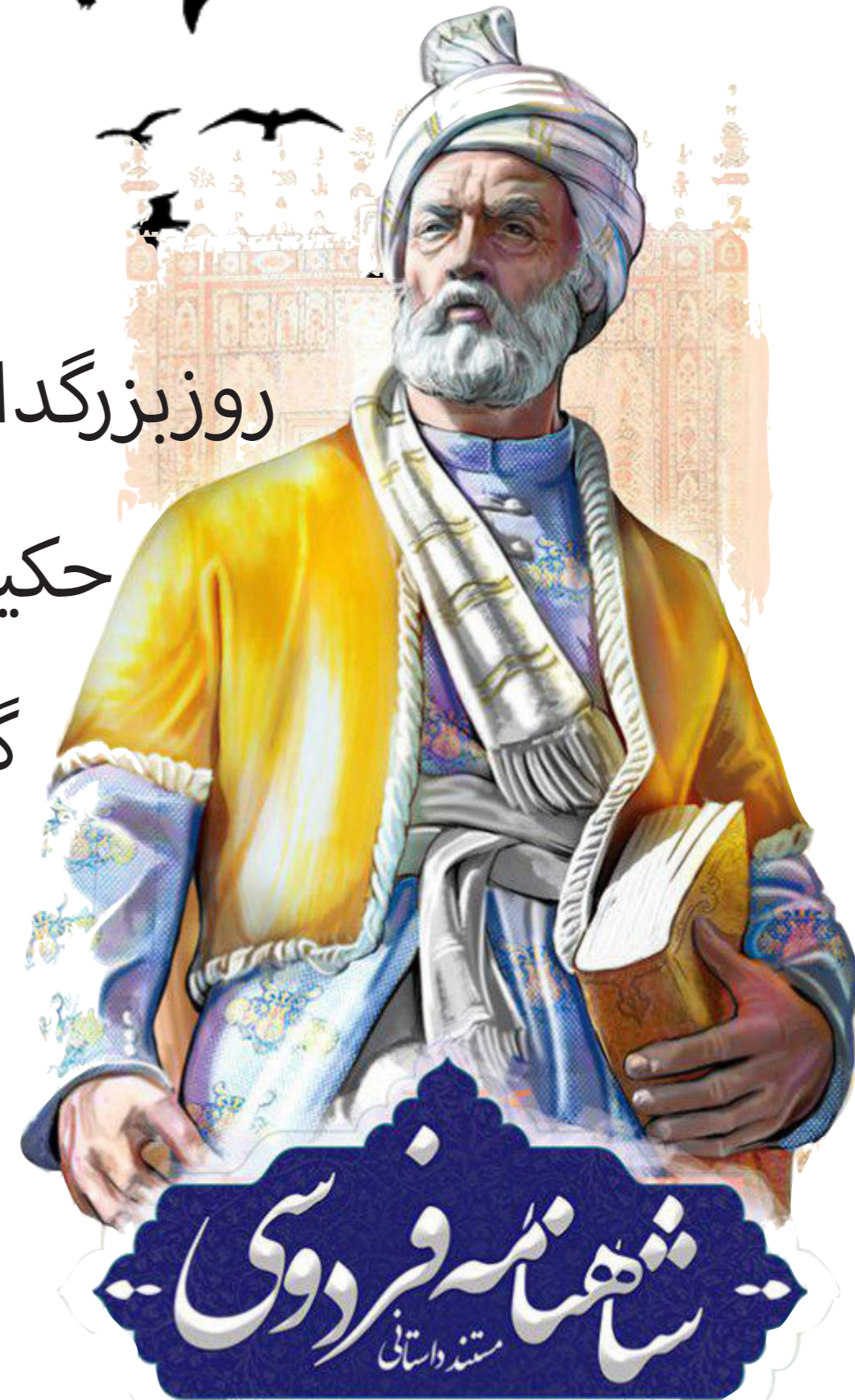
زندگی نامه

فردوسی دهقان و دهقان‌زاده بود. او آغاز زندگی را در روزگار سامانیان و هم‌زمان با جنبش استقلال‌خواهی و هویت‌طلبی در میان ایرانیان سپری کرد.

شاهان سامانی با پشتیبانی از زبان فارسی، عصری درخشان را برای پرورش زبان و اندیشه ایرانی آماده ساختند و فردوسی در هنر سخنوری آشکارا و امدار گذشتگان خویش و همه آنانی است که در سده‌های سوم و چهارم هجری، زبان فارسی را به اوج رساندند و او با بهره‌گیری از آن سرمایه، توانست مطالب خود را چنین درخشان پردازد. در نگاهی کلی درباره دانش و آموخته‌های فردوسی می‌توان گفت او زبان عربی می‌دانست، اما در نثر و نظم عرب چیرگی نداشت. در «پیشگفتار بایسنقری» نام فردوسی با «حکیم» همراه است، که از دید برخی اشاره به حکمت خسروانی دارد. فردوسی در شاهنامه، فرهنگ ایران پیش از اسلام را با فرهنگ ایران پس از اسلام پیوند داده‌است.

از شاهنامه برمی‌آید که فردوسی از آیین‌های ایران باستان مانند زروانی، مهرپرستی و مزدیسنا اثر پذیرفته، هرچند برخی پژوهشگران سرچشمه این اثرپذیری‌ها را منابع کار فردوسی می‌دانند، که او به آن‌ها بسیار وفادار بوده‌است. همچنین، وی به‌سبب خاستگاه دهقانی، با فرهنگ و آیین‌های باستانی ایران آشنایی داشت و

روزبزرگداشت
حکیم فردوسی
گرامی باد

شاهنامه فردوسی
مستند داستانی

12 بهمن 1357 و پرشکوه ترین استقبال تاریخ

و هیچ مانعتی برای ورود امام به کشور وجود ندارد. هیئت دولت در دهم بهمن اعلام کرد که ورود هواپیمای حامل امام به فرودگاه مهرآباد تهران بدون اشکال است. با اعلام این خبر، کمیته استقبال از امام در پیامی اعلام کرد که امام خمینی رحمه الله در ساعت نه صبح پنج شنبه دوازده بهمن در تهران خواهد بود.

ورود امام به ایران

شامگاه یازده بهمن، هواپیمای امام خمینی رحمه الله غرش کنان از فرودگاه شارل دوگل فرانسه به آسمان پرواز کرد. امام نماز شب را در طبقه دوم هواپیما به جای آورد و سپس در طبقه پایین هواپیما استراحت کرد. مهماندار هواپیما از مشاهده آرامش امام متعجب شده بود. هنگام طلوع فجر، امام و همراهان نماز صبح را به جماعت به جا آوردند. زمان ورود هواپیما به آسمان ایران، خبرنگاری از امام پرسید: «چه احساسی دارید؟» و امام پاسخ داد: «هیچ». امام هیچ احساسی نداشت؛ چرا که او فقط بر مبنای تکلیف عمل می کرد. پیروزی و شکست برای او، هر دو زیبا بود. همان طور که شکست، او را ناامید نمی کرد، پیروزی نیز احساسات شخصی اش را بر نمی انگیخت.

در فرانسه و در دهکده ای به نام نوفل لوشاتو گذراند. نوفل لوشاتو در روزهای اوج نهضت، به قلب تپنده انقلاب ایران تبدیل شده بود. وقتی امام را به ترکیه تبعید می کردند، شاه و امریکا هیچ گاه پیش بینی نمی کردند که او روزی پیروزمندانه به ایران باز گردد و رژیم شاهنشاهی را از بن برکند. پس از خروج شاه در 26 دی 1357، امام در پیامی کوتاه خطاب به خبرگزاری های جهان اعلام کرد: «خروج شاه از ایران، اولین مرحله پایان یافتن سلطه جنایت بار پنجاه ساله رژیم پهلوی می باشد که به دنبال مبارزات قهرمانانه ملت ایران صورت گرفته است. من این پیروزی را به ملت تبریک می گویم.» همچنین ایشان اعلام کرد که در اولین فرصت به ایران باز می گردند.

عقب نشینی دولت بختیار

در پی تحسن ها و تظاهرات خونین مردم در اعتراض به بسته شدن فرودگاه ها، دولت بختیار عقب نشینی کرد و شکست را پذیرفت. بختیار در نهم بهمن ماه اعلام کرد که فرودگاه مهرآباد امروز باز خواهد شد

خروج شاه از ایران

با گسترش قیام مردم و خروج شاه از ایران، شاپور بختیار به عنوان آخرین و تنها امید رژیم پهلوی و سردمداران غربی پشتیبان این رژیم، به عنوان نخست وزیر باقی مانده بود. در طرف مقابل تظاهرات مردم هر روز پر شورتر و مصمم تر می شد و شعار استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی بعنوان اصلی ترین خواسته مردم در نهضت انقلابی به رهبری امام خمینی مطرح می شد. امام خمینی که شرط ورود خود را به کشور، خروج شاه، اعلام کرده بودند، با فرار شاه در 26 دی 1357، تصمیم به بازگشت گرفتند.

بازگشت امام خمینی

امام خمینی(ره) از سیزده آبان سال 1342 تا دوازده بهمن سال 1357، یعنی حدود چهارده سال در تبعید به سر برد و در سال 1343 ابتدا به ترکیه و پس از مدتی به عراق تبعید شد و اوقات پایانی دوری از وطن را

اسلامگرایان و مخالفان را رهبری و به تدوین نظریه ولایت فقیه پرداخت. وی در آخرین روزهای منتهی به پیروزی انقلاب ۱۳۵۷ به عنوان رهبر آن، شورای انقلاب و دولت موقت را تشکیل داد. پس از خروج شاه از ایران، در ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ خمینی به ایران بازگشت و در ۲۲ بهمن انقلاب پیروز شد. با فرمان او، کمیته امداد، جهاد سازندگی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نهضت سوادآموزی، سازمان بسیج مستضعفین، و شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شد. بنا به گزارش های اخیر بین المللی و ایرانی، شاخص های آموزش، بهداشت، صنعت و عدالت اقتصادی ایران در مقایسه با قبل از انقلاب، بهبود چشمگیر داشته است. ولی به عقیده نیکی کدی، با انقلاب ایران انتظار همگانی برای آزادی و برابری اجتماعی نسبت به زمان شاه برآورده نشد. با ادعای او، دولت جمهوری اسلامی در هنگام مرگ خمینی در خرداد ۱۳۶۸، دولتی نسبتاً قوی، اما دارای مشکلات عظیم اقتصادی، اجتماعی و سیاست خارجی بود. مراسم خاکسپاری او با حضور بیش از ۱۰ میلیون نفر که در حدود یک ششم جمعیت آن زمان ایران را شامل می شد، در کتاب رکوردهای گینس به عنوان شلوغ ترین تشییع جنازه تاریخ ثبت شد. وی به دلیل تأثیر بین المللی خود در سال ۱۹۷۹ مرد سال مجله تایم بود.

مراسم دهه فجر

سید روح الله موسوی خمینی (زاده شده به نام سید روح الله مصطفوی؛ ۱ مهر ۱۲۸۱ - ۱۳ خرداد ۱۳۶۸) نخستین رهبر و ولی فقیه ایران و از مراجع تقلید شیعه بود که انقلاب ۱۳۵۷ را رهبری و در پی آن، جمهوری اسلامی را از راه همه پرسی بنیان گذاشت و [تا پایان عمر آن را رهبری کرد

او در حوزه علمیه به تحصیل فقه، فلسفه اسلامی و عرفان پرداخت و در سال ۱۳۱۳ به اجتهاد رسید. [۷] به گزارش ساواک وی اجازه اجتهاد خود را از عبدالکریم حائری یزدی دریافت کرد. به روایت دیگر، او نه از کسی اجازه اجتهاد گرفته و نه به کسی، چنین اجازه ای داده است. [۱۰] پس از مرگ سید حسین بروجردی (۱۳۴۰ ش)، جزو نامزدهای مرجعیت بود. سپس، به مبارزه با سیاست های محمدرضا پهلوی به خصوص انقلاب سفید پرداخت و به دلیل اعتراض به تبعیت شاه از سیاست اسرائیل و ایالات متحده در عاشورای ۱۳۴۲ خورشیدی، ۱۰ ماه زندانی شدو سپس در ۱۳۴۳ به دلیل سخنرانی علیه اعطای کاپیتولاسیون به مستشاران نظامی آمریکایی، تبعید شد. وی ۱۴ سال در تبعید زیست، که حدود یک سال در ترکیه، سپس عراق، و در پایان چند ماه در فرانسه بود. طی این مدت پیگیر اوضاع سیاسی ایران بود، با ارسال پیام و اعلامیه،